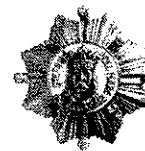

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-1820 din 12. 08. 2020

La nr. 351 din 28.07.2020

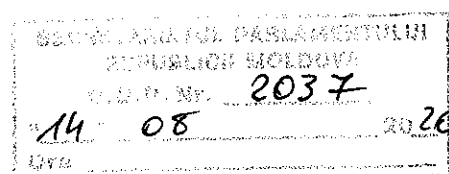
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (art.33 din Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura și art.405 din Codul contravențional).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/6736 din 07.08.2020

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (art.33 din Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura și art. 405 din Codul contravențional)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 28 iulie 2020, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 28 iulie 2020. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota informativă poate fi dedus că proiectul are drept scop excluderea fenomenului pescuitului ilegal și braconajului piscicol în obiectivele acvatice naturale de pe teritoriul Republicii Moldova.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, precum și a Codului contravențional, în vederea atribuirii dreptului Inspectoratului pentru Protecția Mediului de verificare a documentației persoanelor fizice și juridice privind proveniența peștelui și altor organisme acvatice, în caz de transportare sau comercializare, și de aplicare a amenzilor contravenționale.

Totuși, deși se invocă necesitatea curmării pescuitului ilegal și braconajului piscicol în obiectivele acvatice naturale de pe teritoriul țării, se constată că această competență (*de verificare a documentației persoanelor fizice și juridice privind proveniența peștelui și altor organisme acvatice, în caz de transportare sau comercializare, și de aplicare a amenzilor contravenționale*) este atribuită Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, iar prin normele proiectului se creează o dublare de competență fără justificări concludente, ce nu reies neapărat din analiza și evaluarea situației actuale în domeniul respectiv sau din constatarea cărorva deficiențe în exercitarea atribuției respective de control de către ANSA.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Din conținutul notei informative deducem că proiectul promovează interesele statului, în ceea ce privește combaterea braconajului cu resurse biologice acvatice, conservarea acestora și asigurarea restabilirii lor pe teritoriul Republicii Moldova.

Cu toate acestea, semnalăm că prevederile proiectului generează o dublare de competență a organelor de control, și anume ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului cu cele ale Agenției pentru Siguranța Alimentelor. Acest fapt, la aplicare, va institui riscul creării unor atribuții paralele sau atribuții care cu greu vor putea fi delimitate reieșind din competența funcțională atribuită autorităților, ceea ce se va răsfrînge negativ asupra calității și transparenței controlului efectuat.

Aspectele menționate sunt analizate la compartimentul III din prezentul Raport.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului

normativ;

b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;

c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

În contextul art.30 al Legii nr.100/2017, menționăm că nota informativă nu conține compartimentele necesare și, prin urmare, nu corespunde cerințelor stabilite în anexa nr.1 la Legea prenotată.

Totodată, considerăm că informația prezentată de către autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*".

Deși în nota informativă autorul nu a menționat expres, implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "*textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigo

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, în ceea ce privește acordarea dreptului de constatare și sancționare a contravenției de transportare, comercializare a produselor pescuitului și altor organisme acvatice, fără documentele necesare stabilite de legislație.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
Ca obiecție generală asupra proiectului	
Obiecții: În prezent, constatarea și examinarea contravenției de transportare, comercializare a produselor pescuitului și altor organisme acvatice fără documentele necesare stabilite de legislație (art.114 alin.(3) din Codul contravențional), ține de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Prin urmare, atribuirea aceleiași competențe și Inspectoratului pentru Protecția Mediului va genera conflicte de competență între cele două entități. Suplimentar, există riscul ca ambele instituții să facă declin de competență, pasând de la una la alta, responsabilitatea pentru executarea atribuției respective. Susținem pe deplin intenția autorului de a contribui la combaterea braconajului cu resurse biologice acvatice, conservarea acestora și asigurarea restabilirii lor pe teritoriul Republicii Moldova, însă stabilirea atribuțiilor paralele între entitățile statului creează riscul apariției manifestărilor de corupție din partea reprezentanților acestora.	
Recomandări: <i>Excluderea art.I și II din proiect.</i>	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none">• Atribuții paralele	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none">• Încurajarea sau facilitarea actelor de:<ul style="list-style-type: none">- influențare necorespunzătoare- trafic de influență- abuz de serviciu- conflict de interese și/sau favoritism

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.149/2006; Codul contravențional), este promovat de către un deputat în Parlament, în scopul excluderii fenomenului pescuitului ilegal și braconajului piscicol în obiectivele acvatice naturale de pe teritoriul Republicii Moldova.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general de combatere a braconajului cu resurse biologice acvatice, conservare a acestora și asigurarea restabilirii lor pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, instituirea atribuțiilor paralele între Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, va duce la apariția riscului manifestărilor de corupție din partea

reprezentanților acestora.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificate atribuții paralele. În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

07.08.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim Gheorghiță, Inspector principal

V. Gheorghiță

